

Opsáno ze zápisku prvního předsedy kazatelské stanice Appla Alfonse – obuvníka ze Sudkova. [\[1\]](#)

Bylo to v roce 1926, kdy jsem se přestěhoval do Sudkova a kde jsem otevřel živnost obuvnickou a jelikož mi to dříve rodinné poměry nedovolovaly, abych se přihlásil k církvi československé evangelické, ku které jsem již dávno cítil svou lásku a duševní potřebu, abych k této církvi přistoupil. Učinil jsem tak na památku Mistra Jana Husa, abych tím tak oslavil jeho památný den.

Tehdy v Sudkově církev československá evangelická již existovala, avšak nebyla dosud utvořena kazatelská stanice, takže i to snad byl důvod, že tato práce se velmi pomalu rozvíjela. Členové našeho sboru byli jen tovární dělníci, kteří se nemohli práci tak věnovat, jak by byla zasluhovala, a potom spousta světských různých spolků a korporací nedovolovaly, aby práce církevní zdárně pokračovala. Jelikož všichni členové naší církve byli vesměs přestoupilí z římskokatolické církve a proto snad ani necítili odpovědnost, kterou měli vůči sboru i církvi, a tak se stávalo, že služby Boží byly početně jen málo navštěvovány a stalo se, že dokonce i jednou jsem přišel na služby Boží sám a bratr kazatel Zástěra.

Služby Boží zde byly pravidelně jednou za měsíc a s slovem Božím posluhovali bratr vikář Rudolf Šedý z Hrabové a bratr kazatel zástěra. Shromažďovali jsme se ve staré škole vedle římskokatolické kaple, vždy odpoledne. Tato práce však ještě v roce 1926 zase zanikla úplně, jak jsem již dříve zmínil, z důvodu malého zájmu o slovo Boží.

Započal jsem tedy služby Boží navštěvovat v Hrabové, kam jsem dojížděl každou neděli, jelikož odtud pochází moje manželka. Někteří horlivější bratři jako bratr Minář František, Kočí Josef, který později daroval celý majetek církvi, bratr Sedláček a bratr Janě Josef starší, bratr Nétek a snad i ještě někteří jiní začali navštěvovat služby Boží v Zábřeze.

Toto však trvalo jen asi jeden rok. V té době se rozvíjela také práce na Božím království v Brníčku a to mi bylo pobídkou, abychom se znovu v Sudkovicích pustili do práce, jelikož v Brníčku byli početně daleko slabší jako my v Sudkovicích a řekl jsme si, že tuto práci musím znovu stůj co stůj obnovit, a v duchu jsem si umínil, když mi Pán dá dosti síly, že se této práci budu sám věnovat. Po službách Božích v Hrabové jsem si zašel k bratru vikáři Šedému, kterému jsem se svěřil se svým úmyslem, avšak bratr vikář neměl již mnoho chutí s prací v Sudkovicích znovu započít a řekl mi, že v Sudkovicích se dá jenom těžko pracovat a že v Sudkov mnoho nadějí neskládá, ba ani mnoho si od této práce neslibuje, že prý Sudkovští pro věc vzplanou, ale náhle zase uhasnou a tak že opravdu neví, zda by měl znovu započít.

Prosil jsem ho, aby mne nezemřel, a slíbil jsem mu, že pokud to bude možné, že jej budu v práci podporovat. Konečně mi tedy slíbil, že k nám pošle bratra Mikulčíckého [2], který tehdy byl v Hrabové jako výpomocná síla, a já jsem mu slíbil, že se postarám o to, aby služby Boží byly početně navštíveny.

Tehdy jsem se za zdar počátku velmi modlil a prosil jsem Pána vroucně, aby mi pomáhal. Modlil jsem se, až jsem plakal, a prosil Všemohoucího, aby mi dal vnuknutí, jak tuto práci započít. Prosil jsem Pána: „Pane, dej, ať slova, na které právě ukáže můj prst v této svaté knize, která je zavřena, je odpovědí Tvou pro mne a radou, co mám započít a co mám činit, aby dílo Tvé znovu ožilo v Sudkovicích.“ A když jsem otevřel Písmo svaté, četl jsem následující verš: „Půjdeš-li tam mluvit, přijdu za tebou a doplním řeč tvou.“ [3] Moje oko zajásalo radostí po přečtení tohoto verše, neboť mi hned bylo jasno, co mám činit.

Napsal jsme oběžník se jmény, o kterých jsem věděl anebo jenom cítil, že mají nějaký vztah k naší církvi, a pozval jsem všechny do mého bytu ke schůzce. Přišli všichni. Ačkoliv jsem nikdy na žádné schůzi ani při žádné jiné příležitosti nemluvil, obávaje se velké trémy, přece jsem si dodal odvahy a všem vysvětlil příčinu, proč jsem je svolal. Slíbili mi, že všichni na shromáždění přijdou, a tak zdá se mi, že to bylo po Novém roce 1927, jsme se sešli opět poprvé ku službám Božím, při kterých přísluhoval slovem Božím bratr diakon Mikulecký. [4] Bylo nás tehdy kolem třiceti, z čehož jsem měl velikou radost.

Tak jsme se znovu shromažďovali a to opět vždy jednu neděli v měsíci odpoledne. Jelikož nás bylo málo, kteří jsme trochu již znali československé písně a zpěv musel vždy táhnout právě přítomný kazatel, podal jsem po skončeném shromáždění návrh, že by bylo přece jenom dobré, kdybychom si mohli pořídit harmonium, které by nás ve zpěvu doprovázelo a tak by se nám levněji zpívalo. Návrh byl přijat všemi přítomnými a tak jsme započali konat první

chrámovou sbírku na zakoupení harmonia. Jelikož tehdy sbírky byly malé asi 15 – 20 Kč, dohodli jsme se na tom, aby služby Boží byly konány dvakrát za měsíc, abychom dříve dosáhli obnosu, kterého nám bylo zapotřebí na zakoupení zmíněného harmonia. Tím také se cítili mnozí zodpovědnější k práci a návštěva služeb Božích stále stoupala. Aby však bylo našeho cíle dříve dosaženo, přihlásil se jeden bratr – a to již zemřelý Chmelař Jan –, že na toto harmonium půjčí 470 Kč. To pobídlo i dalšího bratra Kočího, který nechtěl zůstat pozadu a řekl: „Když je to tedy takové, tak já také půjčím 1.000 Kč a hleďte harmonium zakoupit.“ Tak jsme tedy sehnali potřebnou částku a požádali bratra vikáře Rudolfa Šedého, aby se s námi šel podívat do Šumperka, kde právě stálo jedno starší harmonium. On velmi ochotně a s radostí vyhověl a tak jsme jej hned koupili za 2.350 Kč. Byl to obchodník a ladič hudebních nástrojů Rudolf Breiter, který zanedlouho zemřel.

To tedy byl náš první majetek, ze kterého jsme měli všichni opravdovou radost. Také dluh, který jsme si udělali u zmíněných dvou bratrů, nás zavazoval k tomu, abychom pilně navštěvovali bratrská shromáždění a tak abychom dluh dříve splatili.

Také při naší práci nám byli nápomocní bratři z jednoty bratrské. [5] Baptisté bratr Václav Valášek a bratr Pospíšil z Vikýřovic, kteří nám velmi často sloužili slovem Božím. Naše práce se opravdu slibně rozvíjela a počet návštěvníků stoupal, čehož si počala všímat katolická veřejnost. A tak nastalo zápolení v činnosti. Staly se i případy, kdy naše děti byly zvány do katolických rodin, kde je učili dělat kříž a dokonce se modlit i růženec. Byla pořádána různá proceství, ve kterém byly nesené sochy a obrazy svatých, které doprovázela dechová hudba. Po takových ceremoniích byl dětem podáván čaj a zákusky. Tak si tedy katolíci chtěli získat naši mládež. U dospělých se pracovalo zase jiným způsobem. Jelikož naši členové sboru byli vesměs chudí tovární dělníci a práce v té době byla dosti špatně placena, využívalo se jejich bídy a někteří byli podarováni různými dary jako vejci a poživatinami, nemocní navštěvováni a taktéž podarováni. Tak se podařilo katolíkům získat některé zpět do katolické církve. Toto však ještě nebylo vše, co proti nám podnikali.

Jelikož jsme měli povoleno místní školní radou užívat jednu třídu ve škole pro své služby Boží zdarma, to se katolíkům nelíbilo, tu zorganizovali proti nám otevřený boj.

Obecní zastupitelstvo získáno, které vyslovalo požadavek, abychom ze zapůjčené místnosti platili nájemné 1.000 Kč ročně. Přičemž bylo i požadováno, abychom úklid a mytí schodů až do prvního poschodí obstarávali sami. Shromažďovat se ve škole nám bylo dovoleno jen v neděli a to jen ve 2 hodiny. Toto nám samozřejmě nemohlo vyhovovat, jelikož jsme tu místnost potřebovali častěji a to pro nedělní školu a cvičení zpěvu, který tou dobou cvičil bratr Mokrejš za Šumperka v mé obuvnické dílně. Toto všechno nás přimělo k uvážení a dopěli jsme k tomu,

že požadovaných 1.000 Kč může za pár roků dát obnos, za který by mohl být postaven dřevěný barák, který by nám vyhovoval jistě lépe jako pronajatá místnost ve škole, a byli bychom alespoň ve svém. Tak tedy povstala první myšlenka postavení vlastního stánku a z této myšlenky byl postaven dnešní kostelík, ze kterého se všichni těšíme a radujeme, neboť jak svým krásným vzhledem, tak i vnitřním zařízením vyhovuje plně našim potřebám.

Dlužno ještě, abych zaznamenal, kolik starostí a námahy to stálo, nežli jsme k postavení tohoto stánku Božího dospěli. V té době pracoval u nás na vinici Páně bratr kazatel Černohorský, dnešní ředitel Britické zahraniční společnosti v Praze. Poněvadž jsme návrh obecního zastupitelstva nepřijali, byli jsme nuceni se ze školy přestěhovat a tu nám byl nápomocen jeden z našich bratří, Minář František, který před nedávnou dobou koupil bývalý konzum a jednu z největších místností, která sloužila za prodejnu, nám propůjčil i s přilehlou menší místností, která nám sloužila za kancelář. Sám jsa povoláním malíř, obě místnosti krásně vymaloval a v průčelí napsal verš „Kristus život náš“. Byly zakoupeny stolice, které zhotovil bratr Kužel, kolářský mistr z Hrabové. Byla to sice malá, ale krásná modlitebna, která nám posloužila od roku 1933 až do roku 1937, kdy jsme se přestěhovali již do svého krásného kostela. Prožili jsem u bratra Mináře mnoho krásných a požehnaných chvil, odtud jsme za vedení bratra kazatele Černohorského společně pořádali výlety na Brníčko a na Zámeček u Bludova. Slovem Božím při těchto službách Božích sloužil bratr kazatel Černohorský a jiní hosté. Scházívali jsme se na těchto místech Hrabovští, Zábřežští, Sudkovští, Vikýřovičtí a jednou i Písařovští a Janoslavští. Byl nacvičen slavnostní sbor všemi pěveckými kroužky „Jak slavné, Bože Náš, jest dílo Tvé“ a za dirigování bratra kazatele Černohorského hřměla tato píseň jako mohutný chorál a nesla se od Zámečku k Šumperku jako důkaz přítomnosti Českých bratří na nejsevernějším cípu severní Moravy. Zpívalo nás přes 100. Byly to opravdu krásné a požehnané chvíle, dodnes na ně velice rádi vzpomínáme.

Zde končí poslední řádky ze zápisu prvního předsedy kazatelské stanice Appla Alfonse. Narodil se 6.5.1897, zemřel 23.7.1945. Zemřel ve věku 48 let v prvním roce osvobození naší vlasti.

Kronika kazatelské stanice v Sudkově pokračuje zápisky bratra Františka Kristena, druhého předsedy kazatelské stanice.

V textu A. Appl jsem rozdělil některá dlouhá a těžko srozumitelná souvětí, doplnil chybějící čárky ve větách a zaměnil přivlastňovací zájmena můj, jeho, jejich za výstižnější svůj, své. Jina k ponechávám vyprávění v původní podobě, pouze na vysvětlenou připojuji poznámky pod čarou.
Jiří Tengler

[1] Opis pořídil František Kristen, o osudech originálu nám není nic známo.

[2] Zápis uvádí patrně dvojí podobu téhož jména. Správnou variantu je nutné teprve zjistit.

[3] Snad 1. Královská 1,14.

[4] Zápis uvádí patrně dvojí podobu téhož jména. Správnou variantu je nutné teprve zjistit.

[5] Bratrská jednota Chelčického, dnešní Bratrská jednota baptistů